יום ה', י"א בחשון תשס"ז (02 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

= **כל אחד יודע** איזה כוח תפילה קיים במקום הזה. זהו חלק נפשי הקיים אצל כל יהודי כשהוא עולה לארץ. אנחנו למדים מכל זה שרחל אמנו יסדה את ברית השבטים לכל העם, וקבר רחל הוא מקור התפילה של "**בבכי יבואו ובתחנונים אובילם**". בשכר צניעות שהיתה בה ברחל, זכתה ויצא ממנה שאול, ובשכר צניעות שהיה בו בשאול - זכה ויצאה ממנו אסתר. צניעות זו היא לא עניין של מידות. הגמ' אומרת [מכות כ"ד.]: "**בא מיכה** והעמידן על **שלש**, דכתיב [מיכה ו']: "**הגיד לך אדם מה טוב, ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם** (ה') **אלוקיך**".

ביאור גמ' זו הוא שאמנם כל התורה כולה היא תרי"ג מצוות. אבל כאן חז"ל מבארים לנו מהי **התמצית של התורה**. ועל זה באה הגמ' בסוף ואומרת: בא **חבקוק** והעמידן על **אחת**, שנאמר "**וצדיק באמונתו יחיה**". העיקר הוא **האמונה**. אבל לפני כן היו שלשה עיקרים. ומהם? - "עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלוקיך".

❖ **הראשון**- "עשות משפט". העולם קיים במשפט. והעולם אינו יכול לעמוד ללא משפט.

❖ **השני**- "אהבת חסד". כאן יש חידוש. לגבי משפט כתוב "עשות". ואילו לגבי חסד כתוב "אהבת". משפט צריך לבצע. כשאדם צריך לחיות, צריך משפט ודין, משום שהעולם קיים על הדין. אבל כשאדם אינו יכול לעשות חסד- יש לטפח את המידה הזאת של "אהבת חסד". חסד יש לאהוב. ואהבת חסד יכול אדם לקיים גם כשאין לו מעשה. אהבת חסד. אדם צריך להרגיל את עצמו לאהוב חסד. כשבא ומזדמן לידו מעשה חסד, יעשה אותו. וגם כשלא יזדמן מעשה חסד לידו, יטפח את אהבת החסד. אלו, המשפט והחסד, הם שני עיקרים של תורה.

❖ **הדבר השלישי** הוא חידוש. "הַצנֵע לכת". לכאורה צניעות אינה אלא מידה. אבל כאן רואים ש**הצניעות היא בכלל שלשת העיקרים של תורה**. על כרחך שהצניעות אינה מדה טובה בלבד. צניעות היא חומר משמר את כל מה שקיים, של כל מה שאדם משיג. כן ניתן ללמוד מדברי חז"ל בענין שבירת הלוחות, כפי שמבוארים ברש"י [שמות ל"ד 3]: "**ואיש לא יעלה עִמָך**." הראשונות על ידי שהיו בתשואות וקולות וקהלה, שלטה בהן עין רעה; אין לך מדה יפה מן הצניעות. הסיבה שהיה הכשלון הראשון היא שהלוחות נִתנו בפומבי. הלוחות השניים נִתנו בצניעות. צניעות משמר את הלוחות לעולם. כל ענינים רוחניים וגשמיים קיימים על ידי צניעות. כך כשאדם רוכש משהוא, אם הוא לא צנוע בזה, הדבר פחות קיים. זה גם נוגע לנישואין. כשנעשה בצניעות- מתקיים. וכן בכל דבר רוחני צריך לראות שהכל יהיה צנוע ומוחבא. ללא צניעות אין כוח מקיים. אין כוח משמר. צניעות זו שמרה את הברית. המהר"ל באמת מדבר על כך שצניעות ופנימיות חד הם. צניעות היא ענין של פנימיות. אם אין צניעות אין פנימיות, הכל יותר חיצוניות. וכדי לשמור, לקיים, צריך להיות בפנימיות. ...
הצניעות הזאת היא ירושה מרחל אמנו. =

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{28}	(י-ם): 16^{13}	(ת"א): 16^{28}	(חיפה): 16^{18}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{26}	(י-ם): 17^{25}	(ת"א): 17^{27}	(חיפה): 17^{25}

פרשת השבוע: "**לך-לך**" [בראשית י"ב 1 – י"ז 27] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.